

003 Het Sliedrechts dialect

(Publicatie van de Oudheidkundige Vereniging "Sliedrecht")

SLIEDRECHT – Om maar met de deur in huis te vallen: door een onverklaarbare fout is het opschrift in ons vorig artikel onjuist vermeld. Hierboven staat de juiste schrijfwijze. We merken nog op dat de ë een zogenaamde stomme e is, die je bijna niet hoort, maar toch een lichte breuk geeft in de uitspraak. En "draad" in "drôôgen draad" moet natuurlijk "draed" zijn. Tenslotte: allebaai is beide, maar allebaaie, weer met de stomme e op het eind, is: aalbessen.

Tja, we hadden al gauw verscheidene leuke reacties op ons vorig stukje. Zo vroeg de RANO-ziekenomroep, u allen wel bekend, een bijdrage voor haar omroep te leveren ten behoeve van de ziekenhuispatiënten. En een van de bellende dames zegde ons zegde ons enthousiast toe een lijst te sturen van dialectische woorden en gezegdes die haar bekend zijn. We zijn reuze blij met de reacties en we hopen op nog veel meer.

Lang geleeye hoorde we een aerig praotjie, toe we bij moeders op visite wazze. We magge dat de lezers nie onthoue: Vaoder had net moeder gepreze voor wat ze aaltijd as middagete op taofel zette. Zo in de geest van: Tjongejonge, moeder, wat hê je weer lekker ete klaor gemaakt! 'n Heerlijk praksie met graauwe munnekers met blommige paorspitjies, en pruimekrôôs nae. Dochter Aortjie: Ik mot 'r nie veel van, 'k had veel liever slao mit gebakken spek gehad. Waerom krijge we dat aagelijk zôô waainig? Vaoder vaalt uit: De slaoi is nog veuls te duur, hapschaer! Aortjie: die flapuit, houdt makkend haar mond. En moeder vult vaoders woorden nog aan mit 'n: En azzie 't nie lust, dan ruik-ie d'r maor 's aan! We wazze bijnao klaor, toe d'r nog wat over was. Toe zee moeder: Aoi, neem jij dat ressie nou nog, dat lus-ie nog best. En dat dee Aoi, wât graeg. Intusse zee Gaarechie, mit d'r veertiende al een hêêle maaid: Keessie, gao jij 's gaauw blek en vaarke haole. Keessie: Waer is tat? Gaarechie: Ja, ik heb 't ieverstaer neergelege, maor 'k weet nie meer waer. 'k Glôôf onder 't aflaetjie. En gaot dan nog maor 'n hortie verdeur speule; mor voor d'n donker binne, hoor! Keessie, na wat zoeken: Ik kaant blek nievers vinge, hoor! 't Vaarke wel. Gaarechie: nou, dan zel ik zelf nog wel 's komme zoeke.

Ter opfrissing: graauwe munnekers waren kapucijners. Paorspitte waren in het verleden aerepels mit paorse pitjies, buitengewoon lekker van smaak, en blommig. Hier en daar worden ze "clandestien", in het klein nog wel geteeld. Pruimekrôôs was een groenachtige pap, een dessert al we ons niet vergissen. Wie weet er nog meer over te vertellen? Blek en vaarke vormden de stoffer met handvat en het vuilblik. Ieverstaer – ergens. Nievers – nergens. Verdeur – voor de deur, dus niet ver van huis.

Wij stellen ons voor van tijd tot tijd in onze artikelen ook een en ander te vermelden uit de zogenaamde lijst- Van der Zijden, een dialecten deskundige die, al heel lang geleden, een lijst van Sliedrechtse dialectische woorden en uitdrukkingen samenstelde.

Onze werkgroep maakt veel gebruik van die lijst. Alvast enkele voorbeelden:

Aok, aoksie; aokelik; ânderâând ook Alleraand verschillend; bij de bakker kocht men een haalf pond âlleraand, nu: gestorteerde koekjes); baokster (baker; de activiteit zelf heette baakeren); bêljaot (welja); bel, bel, bel (wel, wel!). Tot de volgende keer.